

ԵՐԵՎԱՆԻ ԹԻՒՆՔՆԵՐԻ ՏԱՐԻ

ՄՇԱԿ

Հ Ի Մ Ն Ա Գ Ի Ի Գ Ի Ի Գ Ո Ր Ա Ր Ծ Ր Ո Ւ Ն Ի

Տարեկան գինը 10 ռուբլի է, կես տարվանը 6 ռուբլի:
Առանձին համարները ԱՄՆԸ ՏԵՂ 5 ԿՕՊ.
Թիֆլիսում գրվում են խմբագրատանը:
Մեր հասցեն՝ Тифлисъ, редакция «Мшакъ»
Серлевская ул., № 5.
Կամ Tiflis, Rédaction «Mschak».
Խմբագրատան տեղեֆոն № 253.

Խմբագրությունը բաց է առաւօտեան 10-2
(բացի կիրակի և սուս օրերից).
Յայտարարութիւնը ընդունվում է ամեն լուրով
Յայտարարութիւնների համար վճարում են
իւրաքանչիւր սողաւտեղին 10 կոպէկի.
Տպարանի տեղեֆոն № 228

ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՒՄ Է ԲԱԺԱՆՈՐԻՍԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՄՇԱԿ

ՔԱՂԼՔԱՎԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԼՐԱԳՐԻ

ՆԵՐԿԱՅ 1910 ԹԻՒՆՔՆԵՐԻ ՏԱՐԻ

(38-Բ Գ Տ Ա Ր Ի)

ԲԱԺԱՆՈՐԻՍԳՐՈՒՆԸ. «Մշակի» տարեկան գինը 10 ռուբլի է, 11 ամսանը նոյնպէս 10 ռ., 10 ամսանը՝ 9 ռ., 9 ամսանը՝ 8 ռ., 8 ամսանը՝ 7 ռ., 7 և 6 ամսանը՝ 6 ռ., 5 ամսանը՝ 5 ռ., 4 ամսանը՝ 4 ռ., 3 ամսանը՝ 3 ռ., 1 ամսանը՝ 80 կ. և 20 կ. պատի ծախքը:

Ամերիկայի բաժանորդները պիտի վճարեն տարեկան 6 դոլար. Եւրոպայի բաժանորդները՝ 30 ֆրանկ. Պարսկաստանի բաժանորդները՝ 10 ռուբլի. Թիւրքիայի բաժանորդները՝ 120 դրուշ:

Հասցեները փոխելու համար պէտք է ուղարկել նաև հին հասցէն և միևնոյն փամօնակ 40 կ. նամակադրով:

Ի նկատի ունենալով, որ ոչ բաժանորդագրվելու պատճառով ստեղծվում են մի շարք սեփական անյարմարութիւններ, որոնք զրկում են խմբագրութեանը հնարաւորութիւնից յոյժարի 1-ից կանոնաւորապէս թերթին ուղարկել բաժանորդներին, ուստի խնդրում է բաժանորդ գրվել ցանկացողներին վարորդ գրիմը գրելով հասցէները առանձին և հարկաւոր չլինելու համար թերթին հարկաւորները յարկաւորները և ծանօթներին: Պատասխան պիտի գրուի թերթին փոստով կամ անուղիղ իր փոստով:

Մեր հասցէն. ТИФЛИСЪ, Редакция «МШАКЪ». Արտասանմանից՝ ТИФЛИС, Rédaction du journal «MSCHAK».
Ա. Պ. Ա. Բ. Ի. Բ. Ա. Շ. Ա. Ն. Գ. Ա. Մ. Ա. Ն. Գ. Ա. Մ. Ա. Ն. Գ. Ա. Մ.

ՀԱՅՈՑ ԹԱՏՐՈՆ
ԱՐՏԻՍՏԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԹԱՏՐՈՆՈՒՄ
Երկուշաբթի, յունվարի 25-ին
Հայ Գերատանական Ընկերակցութիւնը
Կը ներկայացնէ
Ա. Ռ. Ա. Չ. Ի. Ա. Ն. Գ. Ա. Մ.
Ա. Ա. Ն. Գ. Ա. Մ. Ա. Ն. Գ. Ա. Մ.

ՈՒՆՏՎԱՆՆԵՐ
3 դործ. (4 պատկեր)

ՅՕԲԵԼԵԱՆ
Գործ. 1 դործ., Ա. Չիլովի

Մասնակցում է ամբողջ խումբը:
Տեղերի գինը բարձրացված է:
Սկզբից ուղիղ ժամը 8-ին:

«Ուխտավանդներ» պիէտի ներկայացման
համար ընտրված է առանձին կողմախա
զբաղեցնողները և նկարիչները:

Բէթիստոր. ա. ՄԱՅՈՒՆԻՆԸ
Ա.Չ.Գ.—Երկուշաբթի, փետրվարի 8-ին, առաջին անգամ կը ներկայացվի խմբի ընդհանուր շարքը ՄԱՅՈՒՆԻՆԸ ԵՆԻՔԻՅԱՆ ԾԱՐԻ ՄԻՔԻԻ յայտնի պիէտան «ՀԻՊՈՒՄ», թարգմանութիւն Վ. Փափաղեանի: Այս պիէտի թարգմանութիւնը արժանացել է Գրատարական Ընկերութեան ժիւրիի առաջին մրցանակին:

(2 կ.) (առ.) 84. 2-1

աւելի քան 10 միլիոն ռուբլի, բայց մենք նշանակեցինք միայն այդ գումարի կէսը: Այժմ, երբ դարձեալ մի աւելորդ ամիս ու կէս աւելացան նախկին դրութեան վրա, երկրի ստացած շահը աւելի ևս մեծ թւանշաններով կարող է արտայայտվել:

Սակայն, բոլորիս աննախադասում է այն հարցը, թէ չը լինի այդ շահը կատարելապէս մոռացվի այնպիսի պատահաներից, որոնք կործանեն զիւրազու յոյսերը և աշխատանքի արդիւնքները:

Այդ պատճառով առաջիկայ ամիսների միջնորդային յուզումները ունենալու են առանձին նշանակութիւն և շարժելու են յատուկ նշանաբաններ:

Անտարակոյս, բոլորիս փափազն է տեսնել զարուհը անվտանգ և շահել զարձեալ մի նպատակը տարի, որ հնարաւորութիւն տար մեր անակացած զիւրազան ազգայնականութեանը վերականգնելու իր բայցայիված անտեսութիւնը, որը միայն վերջին տարին զբաղած էր փոքր ի շատէ բաւարար պայմանների մէջ:

Ա. Քալանթար

ԹԻՒՆՔՆԵՐԻ ՇՈՒՐՁԸ

Լուսնոյ, 21 յունվարի

«Թայմին» հարցրդում են Կ. Պոլսից. «Առերեւին նայած, Բ. Դուրը տեղեկացրել է մեծ պետութիւններին, որ թիւրքիան եռանդուն միջոցներ ձեռք կաննէ պաշտպանելու իր գերիշխանութիւնը: Մի քանի թիւրք զինուորներ միայն նրանց: Ճանաչաւորներին զինաթափ արին: (Հ. Գ.)

Լուսնոյ, 21 յունվարի

«Կոր. Բիւրօյին» հարցրդում են Սայոնիկից, որ զինուորական ծառայութեան կանչվեցին 1904-6 թ. թ. ժամանակաշրջաններ թերթիները՝ 20-25 հազար մարդ: Արանացի զինուորները մի մասը հրաժարվեց հազարավել կառավարչներին: Մի քանի թիւրք զինուորներ միայն նրանց: Ճանաչաւորներին զինաթափ արին: (Հ. Գ.)

Լուսնոյ, 21 յունվարի

Ի պատասխան թիւրքաց զեպանի յայտարարութեան թէ կրեւոնցի պատգամաւորները յունական ազգային ժողովին մասնակցելու casus belli է թիւրքիայի համար, արտաքին գործերի միջնորդութիւնը վստահեցրեց զեպանին, որ բրիտանական կառավարութիւնը ամբողջովին զնախաձեռն է գրութեան լրջութիւնը և որ նպատակաւոր պետութիւնները միահամուռ դիմադրութիւն ցոյց կը տան այդօրեակ գործիակիրներին: (Հ. Գ.)

Լուսնոյ, 21 յունվարի

Բերլինից եկած սերբիական արտաքին գործերի միջնորդը հաւատարմութեամբ է, որ Սերբիայի և Բոսնիայի կողմից վտանգ չը կայ խաղաղութիւնը խախտելու. վտանգը կայանում է թիւրքիայում և Յունաստանում զոյութիւն ունեցող հայրենասիրական զինուորական կուսակցութեան մէջ: Սակայն մեծ պետութիւնները կարող կը լինեն զինված ընդհարման առաջն առնել, որովհետև յունական ազգային ժողովը զոււարթելու է միայն աշխարհը: (Հ. Գ.)

Լուսնոյ, 21 յունվարի

Բերլինից եկած սերբիական արտաքին գործերի միջնորդը հաւատարմութեամբ է, որ Սերբիայի և Բոսնիայի կողմից վտանգ չը կայ խաղաղութիւնը խախտելու. վտանգը կայանում է թիւրքիայում և Յունաստանում զոյութիւն ունեցող հայրենասիրական զինուորական կուսակցութեան մէջ: Սակայն մեծ պետութիւնները կարող կը լինեն զինված ընդհարման առաջն առնել, որովհետև յունական ազգային ժողովը զոււարթելու է միայն աշխարհը: (Հ. Գ.)

Լուսնոյ, 21 յունվարի

Պետերբուրգ. — Անգլոֆոնները մտադիր են հարցանալու ներկայացնել արգելափակում միջնորդներին, թէ ինչու Միլիտարի պատասխանատուութեան չէ ենթարկվել Պարլիկի կոնֆլիկտներին տերբորիտաների հետ մասնակցելուն համար, առանձին թէ իրը միջնորդը հարցանալու ընդունելու դէպքում կընդունէ իր սխալը և Միլիտարի կենթարկվի պատասխանատուութեան 102-րդ յօդուածով: (Ե. Պ.)

Լուսնոյ, 21 յունվարի

Կ. Պոլիս. — Եթէ հաւատանք բողբարական և թիւրքական մամուլին, թիւրքիայի պատերազմական պատրաստութիւնները այն սպառնալից լուրջ են, որ բարձրագույն պետական ընդհարման թիւրքիայի և Յունաստանի կամ Բոսնիայի մէջ: Կառավարական շրջանները տեղեկացնում են, որ այդ պատրաստութիւնները հետեւեք են զլեւաւորապէս այն երկրներին, որ որեւէ ակտիվ

Լուսնոյ, 21 յունվարի

Կ. Պոլիս. — Եթէ հաւատանք բողբարական և թիւրքական մամուլին, թիւրքիայի պատերազմական պատրաստութիւնները այն սպառնալից լուրջ են, որ բարձրագույն պետական ընդհարման թիւրքիայի և Յունաստանի կամ Բոսնիայի մէջ: Կառավարական շրջանները տեղեկացնում են, որ այդ պատրաստութիւնները հետեւեք են զլեւաւորապէս այն երկրներին, որ որեւէ ակտիվ

Լուսնոյ, 21 յունվարի

Կ. Պոլիս. — Եթէ հաւատանք բողբարական և թիւրքական մամուլին, թիւրքիայի պատերազմական պատրաստութիւնները այն սպառնալից լուրջ են, որ բարձրագույն պետական ընդհարման թիւրքիայի և Յունաստանի կամ Բոսնիայի մէջ: Կառավարական շրջանները տեղեկացնում են, որ այդ պատրաստութիւնները հետեւեք են զլեւաւորապէս այն երկրներին, որ որեւէ ակտիվ

Լուսնոյ, 21 յունվարի

Վարդ, կիրակի, յունվարի 24-ին
Ի Ն Ժ Ե Ն Է Ի Գ Ե Ն Ե Ր Ա Ն
Թարխան Աղաւաղեան իշխ. Խօջառիկաւաւանցի
մանկան տարիցին Ձրկինանց եկեղեցում (Գրեթոյէթովկայա փող.) ստեղծ կուսնայ ՊԱՏԱՐԱԿ և ՀՈՒՆՆԱԿՆԻՍՏ, որի մասին հանգուցեալի յուսարները՝ Վարդապետ Թարխանօֆա Բէշուրթեանը, Եկատերինա Թարխանօֆա Եւրալեանը, Ելիզաւիտա Թարխանօֆա Փրիւրեանը, Թամարա Թարխանօֆա Կիրակոսեանը ամուսիններով և հանգուցեալի քոյր կոյս Անանիա Խօջառիկաւաւանցի յայտնում են ազգականներին: Պատասխան պիտի գրուի թերթին փոստով կամ անուղիղ իր փոստով: Ժամը 10 1/2-ին, իսկ հոգեհանգստի՝ ժամը 12-ին.
88. 1-1

ԿԱՏԱՐԻՆԷ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ, Սօֆիէ և Լուսիկ Մարտիրոսեան, Պօղոս, Մկրտիչ և Կարապետ Մարգարեան ՅՈՒՆՆԱԿՆԻՍՏԸՆԵՐԸ խորին վշտով յայտնում են ազգականներին և ծանօթներին՝ առաջինը իր անփոխարինելի և թանկագին ամուսնու, երկրորդները իրանց թանկագին հօր և մայրեանցից իրանց սիրելի եղբոր՝
Մարտիրոս Մարգարեան ՅՈՒՆՆԱԿՆԻՍՏԸՆԻ
մանկան տարիցի օրը կիրակի, յունվարի 24-ին, Վաղարշ աւազ եկեղեցում կը մատուցվի պատարագ, որից յետոյ կը կայանայ ՀՈՒՆՆԱԿՆԻՍՏ: Պատարագի սկիզբը առ. ժամը 10 1/2-ին, իսկ հոգեհանգստի՝ ժամը 12-ին:
86. 1-1

ԵՍ, ԱՆՆԱ ՉԻԼԼԵԱԳ,
ասեցրել եմ իմ անտուր երկար (185 անտուր) երկար. մագերս — որ ինչեցում է Լորէլէի մագերսը — շորհու իմ հնարած առանձին պոստայի 14-ամսեայ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԵԱՆ: Այդ պոստայի ճանաչված է լաւ միջոց մագերսը թափվելու դէմ, միևնոյն փամօնակ նպատակով է նրանց աճման և արմատների ամրացման: Տրամադրելի, շորհու այդ պոստայի, ունենում են խիստ և ձուխ երկար միջուկ, նոյնպէս և (մինչև անգամ կարճ փամօնակայ գործածութիւնից յետոյ) զլիկ մագերս և միջուկի խիստ փայլ: Միևնոյն փամօնակ պոստայի պահպանում է մագերսը շուտ ձերմակելուց, նոյնիսկ ձերմութեան փամօնակի:
Բ ա ն կ ա յ ի գ ի ն ը
3 եւ 5 ռուբլի
Գլխաւոր պահեստը ԴԵՂԱՅԻՆ ԱՊՐԱՆԲԵՆԻՄ ԱՌԵՏՐԻ ԿՈՎԿԱՍՏԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ մէջ, Թիֆլիսում, Բագուում և Բաթումում:
(2 կ.) (առ.) 85. 25-1

Թիֆլիսի Ժողովարան
Շաբաթ, յունվարի 23-ին
սեղի կուսնայ
ԵՐԵՎԱՆԻ
Երեկոյթին կը նուազեն սազանդարները:
Հիւրերը մուտքի համար վճարում են 1 ռուբլի:
(առ.) 89. 1-1

Կ. Ս. ՍԱԿՅԵԱՆՑ
Սօլթակ, սուս թայրովի
ՓԱԿՎԱԾ ՍՐՃԱՐԱՆԸ
Ներկայ յունվարի 19-ից
ԲԱՑՎԱԾ Է
(2 կ.) (առ.) 72. 3-2

Միջնորդի արտաքինը արձագանք գտան նաև Եւրոպայի կենտրոնական և նոյն իսկ արեւելեան վայրերում: Ստացվում են տեղեկութիւններ Գերմանիայում, Աւստրիայում և Ռուսաստանում տեղի ունեցած մրրիկների և ձիւների մասին:
Արդ՝ հարց է ծագում, թէ ի՞նչ փաստեր կարող են առաջնապէս Անգլոֆոնները արձագանք գտնեն նաև մեր շրջանի վրա և մենք սկսանա՞տե՞ս լինենք ձիւների և անձրեների զայրու:
Երբ միջնորդային երեւոյթները ընթանում են սովորական կերպով նրանք չեն կենտրոնացնում իրանց վրա առանձին ուշադրութիւն: Բայց այն արտաքինը միջնորդային պոստիւլումները, պայթուցիկները և բռնկումները, որոնք տեղի ունեցան վերջին շաբաթներում, առաջ բերին այնպիսի նեղուցներ, որոնք միլիոնաւոր վաճառք հասցրին ազգայնականութեան:

Արդեք յիշատակված միջնորդային յուզումները արձագանք կը գրտնեն նաև մեր երկրում՝ Անգլոֆոնիստում և ի՞նչ ստատիստիկամբ — այդ մենք չը գիտենք: Բայց ինքն ըստ ինքեան բոլորին հետաքրքրում է այն հարցը, թէ ներկայ ձմեռվայ արտաքինը մեզմ անցնելու և ապագային կարողանա՞նք բարձրանալ չէ՞ն պարտականում իրանց մէջ վաճառքներ մեր ժողովրդի անտեսական բարբորութեան համար:

Ձմեռվայ մեղմութիւնը և արեգակնային օրերի ազդեցութիւնը մտեցրել են մեզ գարնանային երեւոյթներին, և մենք ներկայումս սկսանա՞տե՞ս ենք, որ հովիտներում և տալիարաններում ծառերի հիւթերը սկսել են շարժվել և մի քանի ծառեր նոյն իսկ տուել են ծաղիկներ:

Եթէ այժմ ձիւներ գալու լինեն և վերսկզբի ցուրտը, անշուշտ՝ կը վնասվեն մի քանի բոյսեր, բայց վնասը դեռ շատ մեծ չի լինի, որովհետև բոյսերի մեծագոյն մասը դեռ քնած վիճակի մէջ է: Ձիւները միւս կողմից կաւեցանեն հողի մէջ ջրի պաշարը, որը այս տարի պակաս և թույլ է:

Եթէ լինելու են ցրտեր, ցանկալի է, որ նրանք վաղ լինեն, այժմ այսպէս ուշ վրա հասած սառնամանիքները կը փչացնեն բուսականութիւնը, որ արդէն արթնութեան շրջանի մէջն է մենք:

Դեկտեմբեր ամսին մեր յօդուածներըց մէկում, ընդգծելով ներկայ մեռնալայ արտատուր մեղմութիւնը, մենք ցոյց էինք տուել, որ մեր երկրի ստացաւ մեծ օգուտներ այդ հանգամանքից, որովհետև նա կարող եղաւ հեշտութեամբ կերակրել իր աննպատակներին և հնարաւորութիւն ունեցաւ շարունակելու իր հողագործական պարտականութիւնը երկար փամօնակ: Երկրի ստացած շահը մեծ է:

Դեկտեմբեր ամսին մեր յօդուածներըց մէկում, ընդգծելով ներկայ մեռնալայ արտատուր մեղմութիւնը, մենք ցոյց էինք տուել, որ մեր երկրի ստացաւ մեծ օգուտներ այդ հանգամանքից, որովհետև նա կարող եղաւ հեշտութեամբ կերակրել իր աննպատակներին և հնարաւորութիւն ունեցաւ շարունակելու իր հողագործական պարտականութիւնը երկար փամօնակ: Երկրի ստացած շահը մեծ է:

Դեկտեմբեր ամսին մեր յօդուածներըց մէկում, ընդգծելով ներկայ մեռնալայ արտատուր մեղմութիւնը, մենք ցոյց էինք տուել, որ մեր երկրի ստացաւ մեծ օգուտներ այդ հանգամանքից, որովհետև նա կարող եղաւ հեշտութեամբ կերակրել իր աննպատակներին և հնարաւորութիւն ունեցաւ շարունակելու իր հողագործական պարտականութիւնը երկար փամօնակ: Երկրի ստացած շահը մեծ է:

Դեկտեմբեր ամսին մեր յօդուածներըց մէկում, ընդգծելով ներկայ մեռնալայ արտատուր մեղմութիւնը, մենք ցոյց էինք տուել, որ մեր երկրի ստացաւ մեծ օգուտներ այդ հանգամանքից, որովհետև նա կարող եղաւ հեշտութեամբ կերակրել իր աննպատակներին և հնարաւորութիւն ունեցաւ շարունակելու իր հողագործական պարտականութիւնը երկար փամօնակ: Երկրի ստացած շահը մեծ է:

Դեկտեմբեր ամսին մեր յօդուածներըց մէկում, ընդգծելով ներկայ մեռնալայ արտատուր մեղմութիւնը, մենք ցոյց էինք տուել, որ մեր երկրի ստացաւ մեծ օգուտներ այդ հանգամանքից, որովհետև նա կարող եղաւ հեշտութեամբ կերակրել իր աննպատակներին և հնարաւորութիւն ունեցաւ շարունակելու իր հողագործական պարտականութիւնը երկար փամօնակ: Երկրի ստացած շահը մեծ է:

Դեկտեմբեր ամսին մեր յօդուածներըց մէկում, ընդգծելով ներկայ մեռնալայ արտատուր մեղմութիւնը, մենք ցոյց էինք տուել, որ մեր երկրի ստացաւ մեծ օգուտներ այդ հանգամանքից, որովհետև նա կարող եղաւ հեշտութեամբ կերակրել իր աննպատակներին և հնարաւորութիւն ունեցաւ շարունակելու իր հողագործական պարտականութիւնը երկար փամօնակ: Երկրի ստացած շահը մեծ է:

